

UCHWAŁA Nr RIO.II-00313-49/2023

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku

z dnia 19 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości spłaty przez Gminę Czarna Białostocka kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 2 200 000,00 zł przeznaczonego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na 2023 rok

Na podstawie art. 13 pkt 1 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska–Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

możliwość spłaty przez Gminę Czarna Białostocka kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 2 200 000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok.

UZASADNIENIE

Burmistrz Czarnej Białostockiej pismem Nr Fn.3022.3.2023 z dnia 22 listopada 2023 roku wystąpił z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w łącznej wysokości 2 200 000,00 zł, przeznaczonego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2023 roku w kwocie 400 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 1 800 000,00 zł.

Podstawą do zaciągnięcia kredytu jest zarządzenie Nr 555/23 Burmistrza Czarnej Białostockiej z dnia 22 listopada 2023 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów oraz sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok.

Zgodnie z § 1 przedmiotowego zarządzenia postanowiono zaciągnąć kredyt długoterminowy w wysokości 2 200 000,00 zł z przeznaczeniem na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów w kwocie 1 800 000,00 zł,
- sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok w kwocie 400 000,00 zł.

Splata kredytu nastąpi w latach 2024–2031 z dochodów i przychodów budżetu gminy, natomiast zabezpieczeniem planowanego do zaciągnięcia kredytu będzie weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, o czym stanowią §§ 2 i 3 powyższego zarządzenia.

Z uchwały budżetowej Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok, z uwzględnieniem ostatnich zmian dokonanych do dnia wydania niniejszej opinii (w tym zmiany dokonane uchwałą Nr LII/468/23 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 23 listopada 2023 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok oraz zarządzeniem Nr 559/23 Burmistrza Czarnej Białostockiej z dnia 30 listopada 2023 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok) wynika, iż na 2023 rok zaplanowano deficyt budżetu gminy w wysokości 8 308 306,68 zł. Powyższa kwota stanowi ujemną różnicę między planowanymi dochodami w wysokości ogółem 69 845 176,10 zł (z tego dochody: bieżące – 50 305 086,03 zł; majątkowe – 19 540 090,07 zł), a wydatkami w kwocie ogółem 78 153 482,78 zł (z tego wydatki: bieżące – 46 224 666,78 zł; majątkowe – 31 928 816,00 zł).

Planowany deficyt ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi z:

- zaciąganych kredytów – 400 000,00 zł;
- wolnych środków, jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy wynikających z rozliczeń kredytów z lat ubiegłych – 6 834 413,16 zł;
- szczególnych zasad wykonywania budżetu wynikających z ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – 500 000,00 zł;
- szczególnych zasad wykonywania budżetu określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – 238 509,00 zł;
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach – 91 737,81 zł;
- rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 243 646,71 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 2, 6 oraz 8 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota planowanych na 2023 rok przychodów wynosi 10 186 973,40 zł (w tym: „Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym” – 2 200 000,00 zł (§ 952); „Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych” – 6 913 079,98 zł (§ 950); „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” – 830 246,81 zł (§ 905); „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków” – 243 646,71 zł (§ 906)). Zaplanowane rozchody budżetu w wysokości 1 878 666,72 zł (§ 992) stanowią spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

Analiza sprawozdań finansowych, jak również bilansu z wykonania budżetu gminy sporządzonych na dzień 31 grudnia 2022 roku wskazuje, iż kwota przychodów wewnętrznych, w łącznej wysokości 7 986 973,40 zł, jest możliwa do zaangażowania w budżecie 2023 roku.

Przyjęty sposób finansowania deficytu oraz spłaty zobowiązań sprawi, że ogólne zadłużenie gminy na koniec 2023 roku wzrośnie do kwoty 10 726 666,60 zł (co stanowi 15,36% planowanych dochodów budżetowych ogółem, a w odniesieniu do dochodów bieżących – 21,32%).

Rada Miejska w Czarnej Białostockiej postanowieniami uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok (Nr XLII/391/22 z dnia 29 grudnia 2022 roku)

w § 8 określiła m. in. limity zobowiązań z tytułu kredytów zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w wysokości 400 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 1 800 000,00 zł. W § 13 pkt 1 przytoczonej uchwały Rada Miejska upoważniła Burmistrza do „zaciągania zobowiązań do wysokości poszczególnych limitów określonych przez Radę Miejską”.

Mając na uwadze przywołane zapisy, jak również konstrukcję budżetu na 2023 rok należy wskazać, iż planując zaciągnięcie kredytu długoterminowego, będącego przedmiotem niniejszej opinii, Burmistrz Czarnej Białostockiej działał w granicach upoważnienia organu stanowiącego, ponadto zaciągnięcie tego kredytu pozostaje w zgodzie z przepisami art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 w zw. z art. 212 ust. 1 pkt 6 oraz art. 91 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Prognozowana sytuacja finansowa Gminy Czarna Białostocka, została przedstawiona w Uchwale Nr LIII/480/23 Rady Miejskiej w Czarnej Białostockiej z dnia 8 grudnia 2023 roku w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarna Białostocka na lata 2023–2026 wraz z prognozą kwoty długu i spłat zobowiązań na lata 2023–2031. Przyjęte w prognozie dla roku 2023 wartości w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego są zgodne z obowiązującym planem budżetu na ten rok, co odpowiada treści art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej wielkości wynika, iż w roku 2023, jak też w kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, tj. 2024–2035, nie zostanie naruszona relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W planowanym budżecie roku 2023 wskaźnik spłat rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 6,30% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o wykonanie 2022 r. stanowiącym 25,26%.

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem będzie kształtował się na poziomie od 8,13% (rok 2030) do 17,31% (rok 2024).

W roku 2023 planuje się zaciągnąć zobowiązanie dłużne w wysokości 2 200 000,00 zł – będące przedmiotem niniejszej opinii (w tym na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czarna Białostocka na 2023 rok – 400 000,00 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów – 1 800 000,00 zł). Z analizy danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że również w 2024 roku gmina zamierza zaciągnąć zobowiązania dłużne w wysokości 11 000 000,00 zł. Najwyższa kwota długu wystąpi na koniec 2024 roku i wyniesie 19 817 333,24 zł, w kolejnych latach będzie sukcesywnie maleć. Od 2025 roku gmina osiągać będzie dodatnie wyniki budżetów, które w całości przeznaczane będą na sfinansowanie rozchodów budżetu gminy w projektowanych latach. Dług zaciągnięty w latach poprzednich, jak również planowany do zaciągnięcia w latach 2023–2024 gmina będzie spłacać do końca 2035 roku.

Ponadto we wszystkich latach objętych wieloletnią prognozą finansową projektowane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy finansach publicznych, a także istotne z punktu widzenia ustalania relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. W budżecie 2023 roku wynik z działalności bieżącej gminy wynosi 4 080 419,25 zł (w latach 2024–2035 kształtuje się na poziomie od 3 918 495,90 zł w roku 2024 do 6 757 462,00 zł w 2035 roku). Analiza danych historycznych w zakresie działalności bieżącej gminy przedstawia się następująco:

Wykonanie	Wysokość nadwyżki operacyjnej (zł)
rok 2016	6 356 678,83

rok 2017	6 381 335,65
rok 2018	6 986 152,71
rok 2019	7 002 376,38
rok 2020	7 191 873,76
rok 2021	7 111 463,61
rok 2022	8 830 341,98

Uwzględniając powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy dodatnich sald operacyjnych budżetów ujętych w okresie objętym WPF są ustalone na poziomie ostrożnościowym.

Ze względu jednak na zaprognozowany do 2035 roku okres spłaty zobowiązań, jak również identyfikowane ryzyko zmienności wartości zaprezentowanych w WPF gminy w związku z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem gospodarczym niezbędne jest stałe monitorowanie sytuacji finansowej gminy w perspektywie lat budżetowych ujętych w WPF, w celu zachowania właściwych relacji umożliwiających sfinansowanie zaplanowanego deficytu i rozchodów kredytem długoterminowym w 2023 roku oraz obsługę długu publicznego.

Mając za podstawę przedstawione wartości planistyczne oraz sprawozdawcze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska